

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Nabucdonosor Rex Babyloniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

participatus, non sine solatio depulsæ calamitatis deceffit.

XCIV. Interea ¹ Sedechias rex ² turbæ inutilis, quam ¹quam sine viribus, infido ingenio, & Dei immemor, qui non intelligeret captivitatem ob delicta gentis illatam, ³ postremis denique malis debitus, ⁴ regis animum offendit. Ita ei ⁵ post novem annos Nabuchodonosor bellum intulit, ⁶ compulsumque intra muros confugere, ⁷ triennio obsedit. Qua tempestate ⁸ Jeremiam Prophetam, qui jam sæpius imminere ³re urbi captivitatem pronunciaverat, consulit, siquid spei forsitan superesset. Sed ille, cœlestis iræ non ignarus, eadem ⁴sæpius interrogatus, respondit, ⁹ ipsi regi specialem pœnam

denun-
ptius Γλαργάμ, Joseph. Α' Γλαργάμ, LXX. Ευίαλαρωδέν. Non est credibile dictum cognomine Ἰηρ id est, stultum, ut aliqui putant: sed vox illa aliud significare debet ac fortasse idem quod Arabicum **ج** id est, primum. Horn.

¹ Sedechias.] IV Regum 25. Joseph. IO. 4. Hierem. 17. 10. Sedecias confertur cum perdice; quia ut alteri hæc avis subducit ova, iisque incubat; sed exclusi pulli, simulac possunt, ad veros avolant parentes: sic Sedechias cum omnibus impiis, qui in divitiis confidunt, ubi ad medium pervenissent dierum suorum, amissuri essent opes male partas. Eo pacto hunc locum accepisse etiam videtur Chaldaeus Paraphrastes: ut Hugonem, Lyranum, Thomam, Dionysium præteream. *Vossius.*

² Turba inutilis.] Tenuis plebecula. Supra: quæ turba inutilis servitio, exercendis colendisque agris, ne incultum esset solum, deputata. Alio sensu Homerus dixit, ἐπώσιον ἀργόν δρόσος: & alius, inutilia pondera terra. *Drus.*

³ Postremis malis debitus.] Qui debet extrema mala pati. Sic, mors natura debita: &, cælo debita progenies. *Drusius.*

⁴ Regis animum offendit.] Cum per octo ann. socius Babyloniorum fuisset, Διέλυσε ἑς ἑσ ἄντ' ἄς πίστες, ἢ

τοῖς Αἰγυπτίοις ἀργίθι) καὶ ἀλύσει τὴς βαβυλωνίης, ἡλπίστας, ἃ μετ' ἐκείνον ἐγγόστ. *Ioseph.*

⁵ Post novem annos Nabuchodonosor bellum intulit.] Anno nono regni ejus, mense decimo, decimo die mensis, IV Reg. 25. 1. *Drusius.* Hæc est quarta & ultima clades Judæorum, quam urbis desolationem Philo vocat. Meminit ejus Jerem. 34. 37. & 52. Ezech. 17. *Sigon.*

⁶ Compulsumque intra muros.] Τὴν χεῖρα κακώσεως αὐτῆ καὶ τὰ φρέσια λαβάν. *Ioseph.*

⁷ Triennio obsedit.] Rescribendum ex historia, biennio fere. Nam biennium integrum nondum exactum erat. Siquidem obsessa fuit mense decimo anni noni, capta autem mense quarto anni undecimi, nona die mensis. *Drus.*

⁸ Jeremiam Prophetam.] Qui anno XIII. Josiæ prophetare cœpit, & sub quinque Regibus, sacro illo munere functus est. Multa scripsit, præter Prophetiam & Threnos, III, & IV Regum, ut docent Procopius, Gazensis, Isidorus, Kimchi. Addit Abulensis etiam I. & II Reg. ab eo scriptum. In Bibliotheca Vaticana extant Paralipomena Jeremiæ Græco sermone, & in iis literæ Baruch & Abdemelech ad Jeremiam, & hujus ad illas responsa. Sed hæc supposititia esse nemo dubitat. *Horn.*

⁹ Ipsi Regi specialem pœnam denunciavit.]

5 denuncians. 1 Tum vero Sedechias in iram excitatus, trudi
 6 Prophetam in carcerem jubet, moxque eum crudelis fa-
 7 solvere innocentem non est ausus. Iisdem 2 cogentibus,
 3 in lacum immensi profundi, cænoque ac fordibus, atque
 8plici quidem morte expiraret. Sed rex, licet impius, ali-
 quanto tamen 4 sacerdotibus mitior, 5 educi Prophetam de

lacu,

Jeremia 37. vers. 16. Quod Ezechiel quoque fecit. Sed in eo discrepare videbatur Ezechiel, quod negaret Sedechiam visurum Babylonem, cum Hieremias asseveraret, omnino futurum ut captivum eum Rex Babylonius abduceret. Quare cum hic diversa eos dicere videret, ne illa quidem vera putavit in quibus consentirent; καὶ ἔτι πέντε αὐτῷ κατὰ τὴν ἀσφαλείαν ἀπώτησε. Iosiph.

1 Tum vero Sedechias.] Jeremia 34. & 37. Hæc paullo aliter narrantur Jerem. 37. ἄλ. 16. Nam conjectus fuit in carcerem, ante obsessam urbem, non à rege, sed à proceribus; cum eum Jerias quidam in porta Benjamitica comprehendisset, objecto crimine quod ad Chaldaeos transfugeret. Sed pro Sulpicio faciunt quæ habentur Jerem. 32. 2. Drusius. Factum est medio tempore quo Babylonius, deserta obsidione urbis, contra Ægyptium copias duxit. Nam Ægypti Rex, audito socii Zedechia obsidio, cum valido exercitu in Judæam, suppetias laturus, contendit. Sed eum Babylonius uno prælio victum, tota Syria expulit. Iosiph.

2 Cogentibus.] Sape Reges imperio procerum suorum & aulicorum subsunt. Sicut Zedekias. Nam cum dixissent principes, Regamus ut occidatur homo iste, respondit, Ecce in manibus vestris est. Nec enim satis est Regem vobis quicquam negare. De tali Rege Tacitus inquit; jubere jam poterat scelus, prohibere non ausus. Iosiphus: Ο βασιλεύς αὐτὸς μὲν ὑπὸ

χρηστότητος καὶ δικαιοσύνης ἐδὲν ἰδίᾳ παρεξέστη, ἵνα ὃ μὴ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπεχθάνετο ὡρῶν τοῦτον καὶ ἐπὶ ἀνυπερέστιαν τῆ ἀσφαλείας, τὴ ἀσφαλίᾳ ἐφῆκεν αὐτοῖς ποιεῖν ὅτι ἂν γέλωεν.

3 In lacum immensi profundi.] Jeremia cap. 38. Erat in vestibulo carceris. Lacum autem dicit λάκκον, qui Ebraeis est יַד, id est, locus subterraneus in carcere. Drusius. Iosiphus: Παρολαβόντες αὐτὸν εἰς ἕνα λάκκον βορέως πλήρη κατμήσαντο, ὅπως ἰδίᾳ θανάτω πιναῖς ἀποθάνῃ, ὃ ὃ ἀσφαλίᾳ ἀνέναντος ὑπὸ τῶν πλείων ἀσφαλείας ἐν τῆτοις ἡμέραις. Atque hanc miseriam suam flebiliter describit Threnor. 111. & prædixerat eam Esaias. Tales putei in Oriente frequentes, primo ad aquationem, deinde ad veram custodiam, ut ibi in profundo cæno misere perirent. Talis illa vetus cisterna fuit in quam Iosiph à fratribus dimissus est. Genes. c. 37. Est autem insignis apud Sulpicium ejusmodi lacus descriptio.

4 Sacerdotibus.] Principes vocantur. Nec tamen aberrat Sulpicius. Nam Syneædrium intelligitur, ejus magna pars Sacerdotes erant. Horn.

5 Educui Prophetam de lacu.] Huius consilii author Abdemelech Æthiops, cujus magna apud Regem potentia. Οικειῶν ἔστι βασιλείας, ἐν ἡμῶν τῶν χρόνων. Iosiph.

I Carcer-

lacu, & ¹ carceris custodia reddi jubet. Interea ² obsessos vis hostium & penuria urgebat, consumptisque omnibus quæ mandi poterant, fames invaluerat. ³ Ita defessis inedia, defensoribus, ⁴ oppidum ⁵ captum, incensumque. Rex, ¹⁰ ut Propheta dixerat, ⁶ effossis oculis, * Babyloniam translat-

tus:

¹ Carceris custodia.] Quæ in regia erat. Jerem. 32. 2. Ibi mansit vincetus manibus pedibusque usque ad excidium urbis. cap. 40. 4.

² Obsessos vis hostium & penuria urgebat.] Josephus 10. 11. Interea Babylonius pergebat in oppugnandis acriter Hierosolymis, exstructis aggeribus, erectis turribus è quibus arcebat propugnatores stantes in mœnibus; multos enim aggeres circumquaque excitaverat urbis muro altitudine paves. Nec sequiter interim defendebatur urbs, civibus nec fami, nec pesti succumbentibus, sed obduratis animis omnia mala perferentibus, ac ne machinis quidem hostium territi, alias contra machinas excogitabant, ut inter se non viribus solum certarent, verum etiam artibus.

³ Ita defessis inedia defensoribus.] Joseph. Atque id certamen duravit per menses decem & octo, donec tandem succubere, partim inedia visci, partim superne è turribus, telorum multitudine oppressi.

⁴ Oppidum.] Eadem ἀκουσολογία, quæ & supra Niniven oppidum vocavit. Horn.

⁵ Captum incensumque.] Jer. 39. Joseph. 10. 11. Incensa est urbs cum templo mense quinto, septima die mensis. 14 Reg. 25. 8. conflagravit die decima. Mens enim quartum impenderunt Babylonii in expilanda urbe & perscrutandis Judæis. Dicitur autem urbs ἕρπον τυρία esse, nimirum crebris arietum ictibus, ut Joseph. Abul. & Varabl. volunt. Contra Cajetanus vult murum ab ipso Zedecia & civibus, ut viam fugæ sibi aperirent, ruptum. Sed hoc incredibile videtur. Accidit hoc incendium post ccccxxiv. annos, quam templum dedicarat Salomo. In hujus calamitatis memoriam mensis V. jejunium est institutum Zach. 7. 3. 5. 8. 1. 9.

quod & ad hunc usque diem retinetur à Judæis. Sed 1x. non x. die mensis V. Ab observatum. Destructum est templum, anno Nebuchadnesaris XIX. Jer. 52. 12. 11 Reg. 25. 8. desinente: Olympiad. 48. anno i ineunte, Nabonasari CLX. currente. Uffer.

⁶ Effossis oculis.] Urbe circa medium noctis capta, Sedecias fugam arripuit, Ἀλφ. ἡ καρτερός Φάραξ, καὶ Ἀλφ. ἡ ἐρήμος. At in viâ Chaldæis interceptus, & ad Regem Reblatham Syriæ deductus est. Qui gravissime prius increpitum, cadem filiorum & amicorum spectare jussit. Deinde τὸς ὀφθαλμοὺς ἐκκόψας ἔδεδενίς, δήσας ἡζαζὺν εἰς βαβυλῶνα. Ita Ezechielis & Jeremia Prophetiæ eventu comprobata sunt. Nam & adductus ad Babylonium fuit eumque vidit. Τυφλωθεὶς δὲ ἔαχθεὶς εἰς βαβυλῶνα, ταῦτις ἔσθι εἶδε. Joseph. Fabulatur R. Salomo, Sedeciam subterranea quadam viâ, quæ in proximis urbi campos duceret, fugisse. Cæterum sylvestrem capram à Deo excitatam, supra cryptam cursum suum ita tenuisse, ut persequentes Chaldæorum venatores in Regem ex terra emergentem inciderent. Hæc fuse refellunt Lyra & Abul. Excæcare æmulos regni vel suspectos, Regum orientis mos. Idque imprimis apud Byzantinos Imperatores posteriores, id est, corruptissimi ævi, obtinuit, & hodie frequens in Mauritania ac Numidia est. Turcæ & Tartari, quia ex horrido Septentrione, cædibus sæviunt in agnatos, vel hostes. Horn. Atque hic fuit Davidici generis Regum exitus, quorum unus & viginti ordine regnaverunt per 10. & xv. annos, vi. menses, x. dies, annumeratis xx. annis Sauli, qui fuit tribus alterius. Ju-

Q5

dx

11 tus: Hieremias misericordia hostili carcere exemptus. Cum
 eum 2 Nebuzardan 3 princeps regius, captivum cum cæteris
 duceret, 4 delata sibi optione ab eo, utrum in solo patrio de-
 12 fertro desolatoque subsistere, an secum abire 5 in summis ho-
 noribus vellet, residere in patria maluit. Nabuchodonosor
 6 abducto populo, residuis quos belli conditio vel prædæ
 fastidium 7 reliqui à victoribus fecerat, 8 Godoliam ejusdem
 gentis præposuit, absque ullo insigni regio, aut imperii no-
 13 mine. Quia præesse paucis, & calamitosi, nulla dignitas erat.

S U L P I -

dai jejunium illa die qua excæcatus Se-
 decias, indixerunt, die VI. mensis VII. I.
 Interfectus Reblatæ fuit etiam Sarcas
 ultimus Pontifex primi templi & filius
 ejus Josadec Babylonem abductus. *Jo-
 sephus.* Vide Seldenum de Succession.
 in Pontif.

* *Babyloniam translatus.*] Detentusque
 in carcere usque ad mortem. Sepultus
 tamen βασιλικῶς. *Joseph.*

1 *Hieremias.*] Justu Nabuchodono-
 foris exemptus carcere fuit. Nam è perfu-
 gis edoctus fuit, eum semper monito-
 rem fuisse, ut Chaldæis urbs traderetur,
 & ob id à popularibus suis tractatum
 pessime. *Grot.*

2 *Nebuzardan.*] Nam Nebucadnezar,
 intellecta patris Nabopalassaris morte,
 eum paucis per desertum Babylonem
 properavit, commendata amicis capti-
 vorum Judæorum, Syrorum, Phœni-
 eum, Ægyptiorum cura. Ita *Berosus*
 apud *Josephum*, 10. 11.

3 *Princeps regius.*] מַגִּישׁ הַיָּמִין, ma-
 gister lanionum. Id interpretantur qui-
 dam præfectus satellitum: alii, magister
 equitum. Hieron. magister militia. *Je-
 rem.* 40. 1. *Drus.*

4 *Delata sibi optione ab eo.*] *Jerem* 40
 Primo quidem ἐπίσε εἰς βαβυλῶνα
 σὺν ἁπλῶν ὀψωνίων. *Josephus.* Id
 cum frustra esset, optionem dedit.

5 *In summis honoribus.*] Magnum
 Jeremiæ apud Babylonios æstimium
 fuit. Quod ex muneribus patet. *Jos. δω-
 ρησάμενος αὐτὸν δωρεαῖς πολυτελείας.*

6 *Abducto populo.*] Hæc ultima Ju-

dæorum captivitas. Intervallum inter
 αἰχμαλωσίαν Judæorum & Israëlita-
 rum est annorum cxxx. mensium vi. die-
 rum x. *Joseph.* Collocati autem sunt in
 agro Babylonio, & ad flumina Tigrim,
 Euphratem, Chaboram sive Neharmal-
 cam. *Psal.* 137. 1. De fluvio 777, vi-
 de *Fullerum* 14. *Miscell. Sacr.* 11.

7 *Reliqui à victoribus fecerat.*] Videtur
 solœcismus esse, pro reliquos fecerat,
 quales nonnulli sunt in Cicerone. Si-
 gonius tamen conjicit legendum, *relin-
 qui fecerat*, & *Victor Gifelinus*, *reli-
 quias fecerat.* Judicium esto penes eru-
 ditos. Ego in solœcismum eo magis
 inclino, quod sciam vitium hoc oratio-
 nis in Sulpicio novum aut insolens non
 esse. Ego, inquit præfat. in vitam B. *Mar-
 tini*, cum primum animum ad scribendum
 appuli, quia nefas putarem tanti viri late-
 re virtutes, apud me ipse didici, ut solœ-
 cismis non erubescerem, quia nec magnum
 istarum unquam rerum scientiam contigis-
 sem: & si quid ex his studiis olim fortasse
 libassim, totum id desuetudine tanti tem-
 poris perdidissem. *Drus.* Vult idem di-
 cere quod dixit superius: *relictis*, quo-
 rum imbecillitas aut atas fastidio victori-
 bus fuit. *Gifel.*

8 *Godoliam.*] Judæus hic prudens po-
 tensque erat, qui secutus Jeremiæ ora-
 cula, ad Chaldæos transfugerat. Quo-
 circa reliquiis gentis suæ præfectus est.
 Ita *Hebræi* & *Lyra.* Vir ingenii placidi
 & ad præsentem Fortunam bene se ap-
 ptans; sed nimium credulus, id quod ei
 exitio fuit. *Grot.*

L I B E R